

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

4. De contritione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

de Pœnitent. diff. 4. diffie. 1. per tot. ubi in vers. nihilominus, dicit quod ideo contritio, Confessio, & satisfactio dicuntur quasi materia, cum eo addito, quasi, & non absolute, non quia non sunt materia physica, quia etiam materia aliorum Sacramentorum non est materia physica, & tamen a Concilio dicitur materia absolute, & absque addito; sed quia materia physica tam prima, quam secunda, nempe compositum substantiale est vera substantia; actus autem pœnitentis, qui sunt materia proxima sacramenti Pœnitentia, & peccata, quæ sunt materia remota illius, non sunt substantia, sed accidentia; materia verò, quæ in alijs Sacramentis assignatur a Concilio, ab eo dicitur materia absolute, & absque addito, quia in illis assignatur materia remota, quæ vera est substantia; absolute tamen quamvis sit accidens, dicitur forma absolute, (sicut forma aliorum Sacramentorum) & non dicitur quasi forma, quia ratio formæ physica non solum

conuenit substantiæ, sed etiam accidenti.

Materiam verò remotam huius Sacramenti necessariam, esse peccatum actuale commissum post Baptismum, resoluunt Doctores citati in collect. ad cap. 2. num. ultim. huius sess. quibus addo Fernand. dict. capit. 6. §. 2. Sufficiens autem materiam, sed non necessariam, esse quodlibet peccatum, iam semel ac sapius rite, & recte confessum, definiuit Benedictus XI. in Extrauag. 1. de priuileg. & tradunt Fernandez dict. capit. 6. §. 2. num. 3. Sor. Tolet. Soar. & Henriq. quos refert & sequitur Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 1. num. 14.

¶ Reconciliatio est cum Deo, &c.] Vide Molfes. d. tract. 7. cap. 6. num. 12.

¶ Pax, ac serenitas, &c.] De hac conscientia pace in ordine ad hoc Sacramentum, vide Ioann. de Lugo de Sacram. in genere, diff. 2. sect. 8. num. 166.

De Contritione.

C A P V T I V,

- 2 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Contritio animi dolor ac detestatio est.
- 3 Pœnitentia formalis sine, vel virtuali, peccatum nequaquam remittitur.
- 4 Attritio quid.
- 5 A peccato cur cessare liceat.

Contritio, quæ primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, a animi dolor, ac detestatio est de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cætero. ¶ Fuit autem quouis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius: & in homine post Baptismum lapsio ita demum præparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia diuinæ misericordiæ, & voto præstandi reliquas coniunctus sit: quæ ad rite suscipiendum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur sancta Synodus, hanc Contritionem, non solum cessationem à peccato, & vitæ nouæ propositum, & inchoationem, sed veteris etiam odium continere, iuxta illud: Projicite à vobis omnes iniquitates vestras, in quibus præuicari estis: & facite vobis cor nouum, & spiritum nouum. Et certè, qui illos Sanctorum clamores considerauerit: Tibi soli peccauit, & malum coram te feci: Laboraui in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meum: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ, & alios huius generis: facile intelliget, eos ex vehementi quodam antea vitæ odio, & ingenti peccatorum detestatione manasse. Docet præterea, etsi Contritionem hanc aliquando charitatem perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc Sacramentum actu suscipiatur; ipsam nihilominus reconciliationem ipsi Contritioni, sine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam. ¶ Illam verò Contritionem imperfectam, quæ Attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, & vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur, si voluntatem peccandi excludat, cum spe veniæ: declarat, non solum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiam donum Dei esse, & Spiritus sancti impulsus, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantum mouentis, quo pœnitens adiutus viam sibi ad iustitiam parat. ¶ Et quamuis sine Sacramento Pœnitentia per se ad iustificationem perducere peccatorem nequeat: tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam disponit. Hoc enim timore vitiliter concussi Niniuitæ, ad Ionæ prædicationem, plenam terroribus pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt. ¶ Quamobrem falsò quidam calumiantur Catholicos scriptores, quasi tradiderint Sacramentum Pœnitentiæ, absque bono motu suscipientium, gratiam conferre: quod nunquam Ecclesia Dei docuit, nec sensit. Sed & falsò docent, Contritionem esse extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam.

¶ Supr. sess. 6. de iust. 6. & 14.

¶ Infr. c. 5.

¶ Ezech. 18.

¶ Psalm. 50. c. & venit de pœnit. diff. 1. & c. totam de pœnitent. diff. 3. ¶ Psalm. 6. f. 151. 38.

¶ Ionæ 3. Matth. 11. Lucæ 11. cap. quamobrem, de pœn. diff. 1.

1. Vide S. Thom. p. 3. quæst. 85. cum seqq. ubi omnes eius expositores, & præcipue Vazq. & Nauarr. in manual. cap. 1. num. 6. Iacob. de Graff. in aureis detis. p. 1. lib. 1. à cap. 2. usque ad 7. Ioan. Maldonat. tom. 2. de pœnit. tit. de contritione, Henriq. in summa lib. 4. cap. 17. cum seqq. Luc. Pinel. de Sacrament. Pœnitent. ubi de contrit. Soar. tom. 4. de pœnitent. disput. 4. Hieron. Onuphr. de pœnitent. disput. 2. Marcel. Megal. part. 1. institut. confessar. lib. 4. Balduin. iun. super opera controuers. Bellarmini part. 2. lib. 5. cap. 3. Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. lib. 3. de contritione, & attritione. Agid. de Coninck de Sacrament. & censur. tom. 1. quæst. 68. num. 30. & tom. 2. disput. 1. dub. 2. num. 13. cum seqq. Petr. de Ledefina in summa p. 1. de Sacrament. ubi de pœnit. cap. 6.

¶ 7. Fernandez in examine Theologia moralis p. 3. cap. 6. §. 4. Bonacin. de Sacrament. disput. 5. q. 5. Galgancet. de iure publico, lib. 3. tit. 90. Molfes. in summa Theologia moral. tract. 7. cap. 7. Paul. Comitoli. respons. moral. lib. 1. q. 32. num. 2. vers. qui verò, Iul. Laur. de Iubileo p. 1. cap. 14. num. 67. cum seqq. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 5. c. 1. quæst. 7. Vincent. Filliuc. in quæst. moralibus tract. 6. cap. 7. cum seqq. Torrelanca de iure spirit. lib. 24. cap. 7. de Contritione & attritione, Hurtado de Pœnitent. disput. 2. diffie. 1. cum seqq. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 2. cap. 3. Paul. Layman in Theologia moral. lib. 5. tract. 6. cap. 4. nouissime Ioan. de Lugo de Pœnitent. disput. 5. sect. 1. num. 13. cum seqq.

¶ Animæ

21. *a* Animi dolor ac detestatio est.] Vide Fernandez d. cap. 6. §. 4. num. 5. Molfes. d. tract. 7. cap. 2. nu. 39. cum seqq. Fagundez d. lib. 2. cap. 5. num. 9. Torreblanca d. lib. 4. c. 7. num. 2. cum seqq. Hurtado d. disput. 2. diff. 1. in princ.
- 6 Fuit autem quous tempore. &c.] Sine penitentia.
3. formali, vel virtuali nequaquam posse remitti peccatum secundum legem Dei ordinariam, tenet per hunc text. Barthol. à S. Faust. tom. 3. tract. de Penitent. libro 1. quæst. 46. vbi etiam disputat an de potentia Dei ordinaria peccata actualia remitti possint absque penitentia formali?
- 7 Aliquando charitatem perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare.] Ergo non semper contritio actu reconciliat; sed consequentiam hanc improbat Ioan. de Lugo de Sacrament. tract. de Penit. disput. 5. sect. 8. num. 124. vbi responderet, Concilium nomine contritionis intelligere perfectam, & imperfectam, vt constat ex ipsius verbis, ideo dicit contingere aliquando contritionem esse perfectam, & reconciliare, non quia non omnis contritio perfecta reconciliet, sed quia non omnis contritio est perfecta, imò ex hoc Concilij loco sincerè intellecto putant omnes Fideles contritionem perfectam, quæ ex vera Dei dilectione oritur, semper asserre remissionem presentem peccatorum; nam Concilium pro eodem reputat contritionem esse charitatem perfectam, hoc est, ex dilectione Dei, & reconciliare; licet neutrum sit de ratione omnis contritionis, prout abstrahit à perfecta, & imperfecta.
- 8 Illam verò contritionem imperfectam, &c.] Vide Soar. d. tom. 2. disput. 5. Hentiq. d. lib. 4. cap. 17. §. 4. & cap. 26. §. 5. Valent. tom. 2. disput. 2. quæst. 8. punct. 2. Pitigian. part. 2. dist. 14. quæst. 2. art. 6. concl. 2. Chamerot. de Sacrament. tract. 6. de

contrit. dub. 2. Onuphr. d. disput. 2. sect. 1. quæst. 3. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 5. num. 71. cum seqq. Zerol. de penit. cap. 6. dub. 2. & 3. Fernandez d. cap. 6. §. 4. num. 12. cum seqq. Torreblanca d. lib. 4. cap. 7. num. 14. cum seqq. Bonacin. d. disput. 5. questione 5. puncto 3. Molfes. d. tract. 7. cap. 8. Fagundez d. lib. 2. cap. 4. & 5. Paul. Layman d. lib. 5. tract. 6. cap. 4. Ioan. de Lugo de Sacrament. tract. de Penit. disput. 5. sect. 9. à num. 130. Hurtado d. tract. de Penit. disput. 6. diff. 2. cum seqq.

6 Vel ex geheune, & penarum metu, &c.] A peccato cessare licet ob penas inferni tanquam ob impulsuum, secundum Sancium in selett. disput. 24. sub num. 11. & est actus elicitus à virtute spei. Suar. de penit. disput. 5. sect. 2. num. 10. & de Fide tract. de spe disput. 1. sect. 4. num. 11. vbi num. 10. aduertit timorem seruilem, quo timetur poena super omne malum, non esse actum virtutis, Torreblanca d. cap. 7. num. 17.

7 Et quamuis sine Sacramento Penitentia, &c.] Condistingueret ergo videtur Concilium attritionem, quæ sufficit solum cum Sacramento, ab ea dispositione, quæ sufficit sine Sacramento; sed vide Suar. disputat. 20. sect. 1. num. 10. cum seqq. Ludouic. Merat. disputat. 19. de Penitent. sect. 1. latè Ioan. de Lugo d. disput. 5. sect. 9. num. 133. cum seqq.

8 Tamen cum ad Dei gratiam in Sacramento Penitentia impetrandam disponit.] Intelligit Hurtado d. tract. de Penit. disput. 6. diff. 2. sufficienter & infallibiliter, quia extra Sacramentum etiam disponit, sed non sufficienter, vltimò, & infallibiliter, idem tangit diff. 3. post princ.

6 Quamobrem falsò quidam, &c.] Vide Molfes. d. tract. 7. cap. 6. num. 14. Ioan. de Lugo d. tract. de Penit. disput. 5. sect. 9. num. 136.

De Confessione.

CAPVT V.

- 1 Doctores de sacramentali Confessione agentes.
- 2 Peccatorum scientia in specie Confessarijs necessaria.
- 3 Peccata omnia mort. post Baptismum commissa necessario explicanda sunt in confessione.
- 4 Penitens circa peccata mort. quantam inquisitionem premittere debeat.
- 5 Peccata venialia omitti possunt à penitente, nec obligatur ea confiteri per se ex precepto Ecclesie.
- 6 Peccata omnia, quæ memoriæ occurrunt, confitenda.
- 7 Doctores referuntur agentes de circumstantijs in Confessione necessario explicandis.
- 8 Confitendi modus.
- 9 Precepto annua Confessionis tenentur omnes, qui ad annos discretionis peruenerint.
- 10 Penitentiario Confessus satisfacit Ecclesie precepto.
- 11 Episcopus potest aduersus eos, qui temporibus ab Ecclesia statutis confiteri, & Eucharistiam sumere neglexerint, vsque ad excommunicationem procedere.
- 12 Confessionem, & sacram communionem semel in anno omittentes de hæresi sunt suspecti.
- 13 Precepto annua confessionis satisfacit tantum qui confitetur bene.
- 14 Preceptum annua confessionis obligat intra annu computandum à Quadragesima in Quadragesimam.
- 15 Precepto annua Confessionis satisficit quavis confessione facta per annum.
- 16 Peccata sua, qui per totum annum confessus non est, tenetur statim in sequenti anno sub noua culpa confiteri.
- 17 Confiteri statim tenetur ex precepto Ecclesie qui preuidet quod transacta illa occasione non poterit ex penuria Confessarij in toto anno confiteri.
- 18 Papa dispensare potest in precepto Ecclesiastico de confitendo semel in anno.
- 19 Peccata omittēs in Confessione huius anni per obligationem excusabilem an teneatur vi precepti confiteri eadem peccata.
- 20 Imperator & Reges tenentur precepto Ecclesiastico de confitendo semel in anno.
- 21 Pueri omnes, qui sciunt moraliter peccare, & inter bonum, & malum, licitum, & illicitum discernere, statim obligantur precepto annua confessionis.

^a Lucæ 5. & 17.
^b Iacob. 5.
^c Ioann. 1. infra can. 6.
^d Ioan. 20. Matth. 201 c. verbum de pen. dist. 1. & cadhuc de pgn. dist. 3.

EX^a institutione Sacramenti Penitentia, iam explicata, vniuersa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse à Domino, *a* integram peccatorum Confessionem, & omnibus post Baptismum lapsis iure diuino necessariam existere, quia Dominus noster Iesus Christus, ^b *b* è terris ascensus ad caelos, Sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tanquam præfides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint, quo, pro potestate Clauium remissionis, aut retentionis peccatorum sententiam pronunciant, constat enim Sacerdotes iudiciu hoc incognita causa exercere non potuisse, neq; æquitatem quidem illos in penis iniungendis seruare potuisse, *γ* si in genere *α* iudicaxat, & non potius in specie, ac sigillatim, sua ipsi peccata declarassent. Ex his colligitur, oportere à penitentibus,